

OLIMPIADA DE LIMBĂ, COMUNICARE ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ- GIMNAZIU
etapa județeană , 3 martie 2012
Clasa a V-a

Toate subiectele sunt obligatorii.
 Timp de lucru 3 ore.
 Nu se permit mottourile.
 Se acordă 10 puncte din oficiu.

Citește cu atenție următoarele texte și răspunde corect tuturor cerințelor formulate în sarcinile de lucru:

A. Și a ieșit din umbră. Razele lunii i-au luminat fața, dacă se poate numi față masa aceea enormă și neagră, mai mare decât o poartă, aplecată spre mine. Doar nările aveau suficientă lățime ca să încapă acolo un om. Acea stranie făptură era vag asemănătoare cu...o gorilă? O gorilă de dimensiunea a zece elefanți, firește.

- Dacă aș fi ce ai spus, ar însemna că maimuța ar fi creată după chipul și asemănarea Lui, și nu, cum spune cartea cea bună, Domniile Voastre.

- Tu...tu cunoști Biblia?

- Sigur că o cunosc. Colosul și-a încruntat fruntea. Tu nu?

- Da...Nu...Vreau să spun, o cunosc, dar n-o cunosc.

- Rău. Ai citit-o sau n-ai citit-o?

- De citit, chiar citit, nu. Acum aproape nimeni nu mai citește.

- Nu citiți? Atunci ce faceți? Cum vă petreceți timpul?

- Păi...se dau multe jocuri la televizor. Mai sunt concursurile...Și novelele...

Monstrul a făcut o strâmbătură oribilă care se poate să fi fost rudă îndepărtată a vreunui zâmbet:

- A, nuvelele...Eu de exemplu chiar prefer nuvelele în locul romanelor. Mai scurte, sigur, dar mai comode...

- Vreau să spun, telenovelele.

- Telenovelele? a urlat monstrul, aproape împingându-mă în prăpastie cu forța plămânilor săi.

- Televizorul. E ceva care...Omul ia loc cu telecomanda în mână și stă așezat ca să vadă petrecându-se lucruri.

- Să vadă petrecându-se lucruri? Ce anume s-a întâmplat ca să facă să se întâmple lucruri?

- Păi, nici cititul nu e...

Răgetul lui a răsunat în peșteră. M-am temut că putea să-mi cadă în cap o stalactită și să mă tragă în țeapă peste osemintele semenilor mei. În fine, de-ar fi fost asta singura mea temere...

- Cititul înseamnă să faci lucrurile să se întâmple în capul tău. Nu stai să te zgâiești la un perete vorbitor!

(Rui Zink , Cititorul din
peșteră)

B. *Pe la opt – nouă ani am descoperit locul cel mai bun pentru delicia lecturii: adăpostul de sub masă. Aveam nevoie, ca să pot citi cu voluptate*, de ideea că mă ascund, că nimeni nu m-ar putea găsi. Uneori, mă urcam pe dulap. Stăteam cu genunchii la gură, sprijinită de perete, cu cartea în brațe. Acolo, la înălțime, totul era mai serios, mai lent, mai luminos. De fiecare dată însă mi-era frică să mai cobor. Câteodată trebuia să-i chem pe ai mei să mă dea jos și ei mă certau întotdeauna și nu-nțelegeau nimic.*

Niciodată n-am citit cu adevărat într-o casă străină . Îmi plăcea să citesc în pădure, cu spatele lipit de un brad uriaș sau cu obrazul înfundat într-o catifea adâncă de mușchi verde înflorit. Sau la mare, cu vuietul amețitor într-o parte, dimineața, când încă nu apar copiii pe plajă, sau seara, cu prosopul pe mine, cu o senzație vag euforizantă*, de frig, care-ți face pielea de găină.....Ciudat, la mare, lectura pare neserioasă. Privirea e furată de priveliștea umană, de zbenguială și țipete..... Și totuși, după ce te întorci din apă, după câteva plonjări în adânc, cu vâjâiala aia în cap și corpul tremurând de efort, aluneci în pasta de cuvinte ca într-un vis , la mari adâncimi. Citite neatent, frazele căpătau o consistență specială, așa cum, dacă învârți un cerc, el creează volum, o sferă colorată. La mare am reușit, până la urmă, să citesc o carte începută de multe ori și neterminată.....

(Simona Popescu, *Exuvii*)

***VOLUPTĂTE**, *voluptăți*, s.f..(in text) Desfătare sufletească; încântare, satisfacție

***EUFORIZANT** *adj* .Care produce o stare manifestată printr-o senzație de bună dispoziție exagerată, de optimism

I. Literatură (80 de puncte)

A. Înțelegerea textului (16 puncte)

1. Precizează două trăsături ale narațiunii prezente într-unul dintre fragmentele date.. (8 p)
2. Explică, pe rând, următoarele enunțuri din cele două texte : *Cititul înseamnă să faci lucrurile să se întâmple în capul tău. ; Niciodată n-am citit cu adevărat într-o casă străină.* (8 p)

B. Scriere despre textul literar (25 de puncte)

Într-o compunere de 15-20 de rânduri , prezintă particularitățile operei literare, utilizând pentru exemplificare secvențe din textele date.

C. Scriere imaginativă (25 de puncte)

Valorificând mesajul fiecăruia dintre cele două texte, alcătuiește o compunere de 25-30 de rânduri în care să îmbini două din cele trei moduri de expunere cunoscute, iar monstrul din primul text și personajul-narator din textul al doilea să fie personaje principale.

Pentru a obține punctajul maxim, vei avea în vedere următoarele repere:

- propunerea unui titlu sugestiv;
- respectarea relației dintre titlu și conținutul compunerii;
- îmbinarea a două moduri de expunere;
- implicarea celor două personaje principale;
- viziunea originală asupra cerinței.

Redactare. Se acordă 14 puncte pentru compunerile de la punctele B și C : unitatea compoziției – 2p; registrul de comunicare, stilul și vocabularul – 3p; coerența textului – 2p; ortografie – 2p (0-1 greșeli -2p; 2-3 greșeli -1p; 4 greșeli – 0p); punctuația – 2p; așezarea în pagină -1p; respectarea limitei de spațiu – 2p.

II. Practica rațională și funcțională a limbii (10 puncte)

1. Transcrie, din fiecare text, câte un cuvânt cu diftong și un cuvânt cu hiat. (6p)
2. Identifică în fiecare dintre cele două texte câte două cuvinte derivate. (4p)

III. Elemente de construcție a comunicării (20 de puncte)

1. Precizează câte un sinonim pentru cuvintele : *oribilă, să te zgâiești, deliciile, zbenguială*.(8p)
2. Precizează modul verbelor: *ar însemna, să facă, învârți , am reușit*. (8p)
3. Transcrie din text un verb copulativ. Alcătuieste apoi un enunț în care acesta să fie predicativ. (4p)

prof. Anca Constantin – Grup Școlar „Înălțarea Domnului” Slobozia, Ialomița